

է, որ ուսման համար կարգւեալ էր հնչուել կարգւեալ: Եթէ սպասուած մը չունինք որ Անգլիացի Սաչակիրները կապերտին եւ անուան ծանօթացան իրենց խաչակրութեանց ատեն, այսուհանդերձ որոշ գիտենք որ ժԳ դարու կիսուն Պրիւթի մէջ հայերը Եկեղեցւոյ հրապարակին վրայ գորգ կը ծախէին եւ անտարակոյս կապերտներ: Հին օրերու մեր վաճառականները՝ ամենամեծ տոկոսով՝ բնական է ուսման համար էին, որոնք կապերտի տեղ կարգւեալ ձեւն էր որ կը գործածէին, եւ այդ հնչմամբ էր որ բառը օտարներուն կը ներկայացնէին: Պրիւթ ըլլալով Անգլիոյ գըլ-խառնը հայթայթիչ շուկաներէն մին, հոն էր որ անգլիացիները հայերէն ժԳ դարուն կապերտներ կը գնէին, նոյն ատեն հայ վաճառականներէն սորվելով բառին ուսման հնչումը, եւ այդպէս ալ զայն նուիրագործելով Անգլիերէնի մէջ⁽¹³⁾:

Կապերտ-կարպետին է որ մեր դրացիները ֆիլիմ կոչումը կու տան: Գէորգ զպիր Պալատցի, իր Պարսկերէն բառարանին մէջ «քիլիթ»-ի զիմաց կը գրէ. «Թանձր ասուի, զոր աղբատը եւ տէրվիչը ազանին, եւ վասն այն կոչին նոքա ֆիլիմփուշ (չբաւոր տէրվիչ): 2. է յայտնի սիւսոց ինչ. թուրքերէն տէօշէմէ. արպերէն պիսապ»: Այս քանիք ասուի, կամ այժեմազ ցիսիի իմաստով է որ գործածուած է Աստուածաշունչի թարգմանութեան մէջ շատ տեղ: Այն քանիք ասուիք որ քիչ կը տարբերի կապերտէն, եւ առ ի չգոյն աւելի յարմար բառի մը մեր Աստուածաշունչի թարգմանիչները կապերտը գործածած են փոխանակ բնագրին անըմբռնելի բուն բառին:

Արդէն հարկ եղածը ըսած ըլլալով կապերտի մասին, հոս աւելի երկարել աւելորդ կը նկատեմ:

ԱՐԿԱՆԵԼԻ

Այս ալ հոմանիչ է կապերտի, բաղմականի, գորգի: Բաղմականները արկանելի էին: Փառատու կը վկայէ, որ «արկանել նմա բաղմականս, Էարկ բաղմականս» եւ այլն. այսինքն արկանելի փոռելիք, սիւսուելիք իմաստով: Պարզապէս բայը փոխուեր է հասարակ անուն:

Փարպեցի կը յիշէ, «այլ սննդակիցք էաք ձեզ եւ խաղակիցք, կըրերով ի խաղու գարկանելիս ձեր գինի ձեր»⁽¹⁴⁾: Հ. Հացունի հոս գործածուած գարկանելիս պատմուածան կը նկատէ: Ատրկա սակայն Փարպեցւոյ վկայութեան չի համապատասխաներ: Խաղակից չէր կըրնար ըլլալ ուրիշի մը պատմուածանը կըրելով: Եթէ խաղացողներէն մին

(13) Ա. Սարգսեան կը գրէ «առանց ուղեւու ստուգարանութեան լայրձուն գետնին վրայ մարտիլ, պիտի աւելցնեմ թէ carpet բառն ալ, որ անգլիերէն գորգ կը նշանակէ կը թուի նոյն ըլլալ հայերէն կարպետ կամ կապերտ բառին հետ»: (Անահիտ, Գ. տարի, թիւ 5-6, էջ 78, նոր շրջան): Ասկէ առաջ արդէն ըսած էի ինքս, Անդ Բ. տարի, թիւ 3, էջ 68:

(14) Պատ. - Վենետիկ, 1891, էջ 644: